

§ 218

Dnr KS 2024/00070-2.5.5

Beslut - Åskande om låneram från Västerås stads internbank för Westmannastiftelsen

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Westmannastiftelsen ges låneram i Västerås stads internbank.
2. Kommunstyrelsen får mandat att fastställa beloppet för låneramen, inom den av kommunfullmäktige beslutade totala upplåningsramen för Västerås stad.

Reservation

Elisabeth Unell (M), Johan Henriksson (M) och Klara Helin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Elisabeth Unells (M) förslag.

Roger Haddad (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Erik Johansson (SD) och Caroline Frisk (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Västerås stad kom 2023 överens med Region Västmanland om att ta fullt ansvar för Westmannastiftelsen som äger och förvaltar Ängsö naturreservat. Naturreservatet är med dess natur- och kulturmiljö ett angeläget och väsentligt rekreationsområde i Västerås kommuns geografiska område. Westmannastiftelsens verksamhet på Ängsö är därmed viktig för västeråsarnas friluftsliv.

Västerås stad bekostar och ansvarar sedan många år skötsel av vandringsleder och rastplatser.

Västmanlands kommuners förbundsmöte beslutade 2023 om ny styrelse bestående i huvudsak av ledamöter från Västerås stads fastighetsnämnd.

I utvecklingen av sin verksamhet kan Westmannastiftelsen ha behov av investeringar eller andra åtgärder som medför behov av finansiering genom lån. Utifrån att Västerås stad har fullt ansvar för Westmannastiftelsen ses det som fördelaktigt att stiftelsen ges låneram inom Västerås stads internbank.

Kommunstyrelsen ges mandat av kommunfullmäktige att besluta om belopp för låneram inom internbanken, vilket ska ske inom den av kommunfullmäktige beslutade totala upplåningsramen för Västerås stad.

Ekonomisk bedömning av investeringsprojekt eller andra åtgärder som ska finansieras inom ramen ingår till grund för beslut om låneram. Ränta och amortering utgår från Westmannastiftelsen till Västerås stad.

Kommunstyrelsen ska löpande få ta del av Westmannastiftelsens ekonomi i form av budget, delårsrapportering, årsredovisning och annan uppföljning

samt underlag till investeringsbeslut eller andra åtgärder av vikt då detta är aktuellt.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Westmannastiftelsens ges låneram i Västerås stads internbank
2. Kommunstyrelsen får mandat att fastställa beloppet för låneramen, inom den av kommunfullmäktige beslutade totala upplåningsramen för Västerås stad.

Yrkanden

Elisabeth Unell (M) yrkar att ett tillägg ska göras om att vid beslut om lån från interbanken till Westmannastiftelsen ska beslutet inkludera en riskanalys och förväntade intäkter.

Roger Haddad (L) och Erik Johansson (SD) yrkar bifall till Elisabeth Unells (M) förslag.

Amanda Grönlund (KD) yrkar avslag på Elisabeth Unells (M) förslag och bifall till stadsledningskontorets förslag.

Proposition

Ordföranden finner inledningsvis att det finns två förslag till beslut avseende tillägg, dels Elisabeth Unells (M) förslag, dels avslag på förslaget från Amanda Grönlund (KD). Ordföranden föreslår en propositionsordning där de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen propositionsordning varvid den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå förslaget.

Ordföranden finner därefter att det endast finns ett förslag till beslut avseende stadsledningskontorets förslag och att kommunstyrelsen därmed beslutar i enlighet med detta.

Kopia till

Fastighetsnämnden

Kommunstyrelsen
Magnus Lindberg
Epost: magnus.lindberg@vasteras.se

Kopia till
Fastighetsnämnden

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Åskande om låneram från Västerås stads internbank för Westmannastiftelsen

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Westmannastiftelsen ges låneram i Västerås stads internbank.
2. Kommunstyrelsen får mandat att fastställa beloppet för låneramen, inom den av kommunfullmäktige beslutade totala upplåningsramen för Västerås stad.

Ärendebeskrivning

Västerås stad kom 2023 överens med Region Västmanland om att ta fullt ansvar för Westmannastiftelsen som äger och förvaltar Ängsö naturreservat. Naturreservatet är med dess natur- och kulturmiljö ett angeläget och väsentligt rekreationsområde i Västerås kommuns geografiska område. Westmannastiftelsens verksamhet på Ängsö är därmed viktig för västeråsarnas friluftsliv.

Västerås stad bekostar och ansvarar sedan många år skötsel av vandringsleder och rastplatser.

Västmanlands kommuners förbundsmöte beslutade 2023 om ny styrelse bestående i huvudsak av ledamöter från Västerås stads fastighetsnämnd.

I utvecklingen av sin verksamhet kan Westmannastiftelsen ha behov av investeringar eller andra åtgärder som medför behov av finansiering genom lån. Utifrån att Västerås stad har fullt ansvar för Westmannastiftelsen ses det som fördelaktigt att stiftelsen ges låneram inom Västerås stads internbank.

Kommunstyrelsen ges mandat av kommunfullmäktige att besluta om belopp för låneram inom internbanken, vilket ska ske inom den av kommunfullmäktige beslutade totala upplåningsramen för Västerås stad.

Ekonomisk bedömning av investeringsprojekt eller andra åtgärder som ska finansieras inom ramen ingår till grund för beslut om låneram. Ränta och amortering utgår från Westmannastiftelsen till Västerås stad.

Kommunstyrelsen ska löpande få ta del av Westmannastiftelsens ekonomi i form av budget, delårsrapportering, årsredovisning och annan uppföljning samt underlag till investeringsbeslut eller andra åtgärder av vikt då detta är aktuellt.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Westmannastiftelsens ges låneram i Västerås stads internbank
2. Kommunstyrelsen får mandat att fastställa beloppet för låneramen, inom den av kommunfullmäktige beslutade totala upplåningsramen för Västerås stad.

Beslutsmotivering

Westmannastiftelsen har inkommit med en förfrågan till staden om en låneram för att genomföra viss fastighetsförädling i anslutning till den gamla skolan på Ängsö.

Stiftelsen har tagit fram en kalkyl och intäktsuppskattning för fastighetsförädlingen som understödjer grunden till äskandet. Fastighetsförädlingen ska genom tillkommande arrende- och hyresintäkter bidra med en förbättrad ekonomisk hållbarhet i Westmannastiftelsens långsiktiga förvaltningsansvar för natur.

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet vid sitt möte den 11 april 2024 för redovisning av följande:

- Stiftelsens ekonomi de senaste fem åren.
- Stiftelsens egna kapital de senaste fem åren.
- På vilket sätt staden ska ta säkerhet/pant och eventuella nya rutiner för panttagning som måste införas, samt kostnad för detta.
- Varför stiftelsen ska bryta mot den gamla principen att inte skuldsätta sig, och möjligheter/risker med detta.
- Risken för osund konkurrens med andra låneinstitut

Nedan följer svar på de frågeställningar som fullmäktige önskade vid återremissen.

Stiftelsens ekonomi, inklusive eget kapital, de senaste 5 åren.

En enkel sammanställning av stiftelsens ekonomi visar följande (tkr):

År	Omsättning (intäkter)	Resultat	Eget kapital	Soliditet*
2018	7 173	-77	28 017	93%
2019 (1)	6 555	-694	27 322	93%
2020	6 885	40	27 363	92%
2021 (2)	6 678	-1 464	25 899	93%
2022 (3)	7 607	-586	25 313	91%
2023	7 508	28	25 341	85%

*) Soliditet (%): Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning

Förklaringar från stiftelsen till större underskott:

- 1) 2019: En tromb drog in över del av Ängsö och förstörde stora delar av gården Sjöslätt mm.
- 2) 2021: Totalrenovering av Palmhuset vid kyrkan. Två bostäder, tak och fasad.
- 3) 2022: Tidigare VD:s anställning upphörde och ett avgångsvederlag samt pensionsinbetalning påverkade årets resultat.

De senaste fem årens årsredovisning för Westmannastiftelsen finns i ärendet.

På vilket sätt staden ska ta säkerhet/pant och eventuella nya rutiner för panttagning som måste införas, samt kostnad för detta.

Angående stadens möjligheter att ta säkerhet eller pant i samband med eventuella lån till stiftelsen säger Stiftelselagen (1994:1220) i 2 kap:

”6 § En stiftelse får inte lämna penninglån till eller ställa säkerhet till förmån för

1. stiftaren eller förvaltaren,
2. den som ensam eller tillsammans med andra företräder stiftelsen enligt 16 eller 23 § eller företräder förvaltaren eller, om stiftelsen förvaltas av ett handelsbolag, den som är bolagsman i bolaget,

...

16 § Styrelsen företräder stiftelsen och tecknar dess namn och firma.”

Säkerheter kan utredas vidare om lån för ett specifikt projekt ska utvärderas. Exempelvis möjligheter till säkerhet i fastighet inom ramen för stiftelsens tillgångar eller genom ekonomiska villkor kopplade till utlåningen.

Varför stiftelsen ska bryta mot den gamla principen att inte skuldsätta sig, och möjligheter/risker med detta.

Stiftelsen har lämnat följande kommentar:

”Det finns inga sådana ”gamla principer” in i stiftelsen. Det som funnits är att det har varit en anslagsfinansiering, och om denna föreställning hör samman med den tiden att stiftarna inte ansåg att stiftelsen skulle skuldsätta sig och att de då sköt till extra anslag för behoven inom stiftelsens verksamhet, det kan vara där som detta kommer från. Om det är Västerås kommuns önskan att gå den vägen är vi även öppna för denna lösning. Annars är det tydligt att det inte föreligger något problem för stiftelsen att ta upp lån för att förvärva fastigheter och det finns även tillbaka i tiden en ansökan om permutation där det framgår från Kammarkollegiet att detta ansågs positivt om man kunde utveckla fastigheter med reinvesteringar. Denna permutation togs inte vidare då det inte ansågs nödvändigt utifrån den då rådande anslagsfinansieringsmodellen.”

Risken för osund konkurrens med andra låneinstitut

Kommunens verkansområde är begränsat till kommunala angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens geografiska område. Stiftelsens verksamhet på Ängsö, där kommunen ensam tillsätter styrelsen, bedöms kunna ses som en kommunal angelägenhet.

Villkoren för ett lån avgörs i samband med ett eventuellt specifikt projekt och förutsättningarna för detta. Det sker utifrån aktuella förutsättningar och så att inte osund konkurrens med andra låneinstitut uppstår.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enligt med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Då Västerås stad har fullt ansvar för Westmannastiftelsen bedöms det vara ekonomiskt fördelaktigt att stiftelsen har tillgång till låneram i internbanken. Detta baserat på att eventuella lån finansierar investeringar eller andra åtagande som är ekonomiskt sunda och hållbara

Hållbar utveckling

Verksamheten bidrar bland annat till en rik och välmående natur- och kulturmiljö i Ängsö naturreservat.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Magnus Lindberg
Ekonomidirektör